

Metodika pro stanovení referenčních kapacit sociálních služeb na úrovni SO ORP

Příloha č. 4: Pilotní studie pro území SO ORP Chrudim

Verze pro proces certifikace

Autorský kolektiv:

PhDr. Tomáš Soukup, Ph.D.

Bc. Ladislav Marek

Ing. Daniel Franke, Ph.D.

Ing. arch. Vlad'ka Kirschner, Ph.D.

Ing. Jan Maňas

Mgr. Ing. Kateřina Švecová

Ing. arch. Tomáš Peltan, Ph.D.

Česká zemědělská univerzita v Praze
2024

T A
Č R

Dedikace

Metodika je výsledkem řešení výzkumného projektu TL05000348 Plánování kapacit sociálních služeb a související občanské vybavenosti řešeného v rámci Programu na podporu aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA, 5. veřejné soutěže poskytovatele Technologické agentury ČR v roce 2021 – 2023.

Služby zaměřené na seniory a osoby se zdravotním postižením

Jak počítáme referenční hodnoty

Potřeba služeb aneb modelové příspěvky na péči (PnP)

Potřebu služeb pro seniory a OZP lze nepřímo odhadnout z počtu vyplácených příspěvků na péči (PnP). Ty jsou určeny osobám, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti (4 stupně) podle zákona o sociálních službách. Z PnP pak mohou tyto osoby hradit sociální péči.

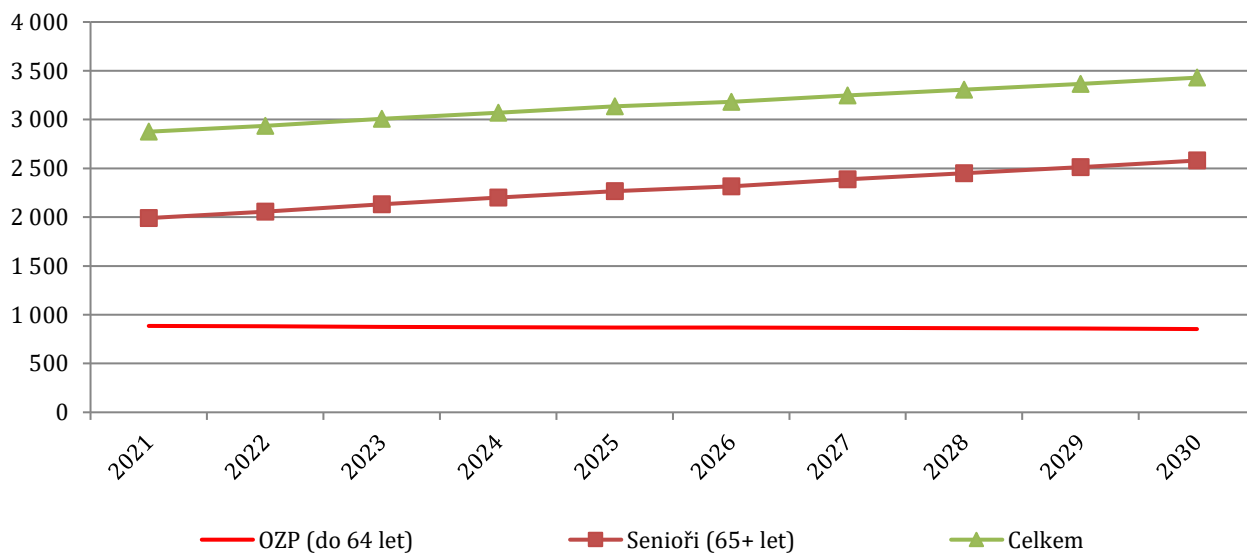
Podrobná analýza ovšem ukázala, že skutečný počet vyplácených PnP je v praxi ovlivněn faktory, které s potřebností nesouvisí (přísnost posudkového lékaře a nahlášení trvalého pobytu do pobytových zařízení). Z tohoto důvodu počítáme s tzv. **modelovými PnP**. Tento ukazatel vyjadřuje, **kolik lidí by při dané věkové struktuře pobíralo PnP podle celorepublikového podílu lidí pobírající PnP**. V každém regionu vezmeme jednotlivé věkové kohorty a násobíme jejich velikost celorepublikovými koeficienty.

Tab. 2: Modelový počet příjemců PnP, 2021

	Celkem	Starších 65 let
ORP Chrudim	2 876	1 991
Okres	3 631	2 527
Kraj	17 899	12 391

Zdroj: Výpočet autor

Graf 4: Odhad budoucího modelového počtu příjemců PnP

Zdroj: Výpočet autor

Referenční hodnoty

Pro výpočet referenčních hodnot bereme v úvahu 6 aspektů:

1. U pobytových zařízení počítáme s lůžky, u ambulantních a terénních forem s úvazky
2. U referenčních hodnot počítáme a porovnáváme kapacity uvedené v rejstříku v roce 2021
3. Kapacity jednotlivých služeb za ORP přepočítáváme na 10 tisíc modelových příjemců PnP (viz výše), respektive 10 tis. modelových příjemců PnP ve věku 65+ let a 0-64 let.

4. Porovnáváme ORP z krajů, ve kterých se prosazují moderní trendy poskytování sociálních služeb (Praha + Středočeský kraj, Ústecký, Liberecký, Královehradecký, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský, Zlínský a Moravskoslezský)
5. U služeb nadregionálního charakteru bereme v úvahu hodnoty za všechny ORP, tedy i za ty, kde daná služba vůbec nepůsobí. U služeb regionálního charakteru počítáme hodnoty pouze za ORP, ve kterých je daná služba poskytovaná.
6. U referenčních hodnot počítáme aritmetický průměr z ORP a doplňkově 75. percentil. Ten nám definuje kapacitu podle ORP, ve kterých považují danou službu za prioritu.

Níže uvádíme přehled jednotlivých služeb a způsob přepočtu.

	Přepočet	Nadregionální / regionální charakter
Domovy pro seniory	10 tis. modelových příjemců PnP starších 65 let	Nadregionální úroveň (počítáno za všechna ORP)
Domovy se zvláštním režimem	10 tis. modelových příjemců PnP starších 65 let	Nadregionální úroveň (počítáno za všechna ORP)
Domovy pro OZP	10 tis. modelových příjemců PnP ve věku 0 – 64 let	Nadregionální úroveň (počítáno za všechna ORP)
Chráněné bydlení	10 tis. modelových příjemců PnP	Nadregionální úroveň (počítáno za všechna ORP)
Týdenní stacionáře	10 tis. modelových příjemců PnP	Krajská úroveň (počítáno za kraj)
Odlehčovací služby (pobytové)	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Centra denních služeb	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Denní stacionáře	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Odlehčovací služby (ambulantní)	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Osobní asistence	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Pečovatelská služba	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Průvodcovské a předčitatelské služby	10 tis. modelových příjemců PnP	Krajská úroveň (počítáno za kraj)
Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Sociálně terapeutické dílny	10 tis. modelových příjemců PnP	Nadregionální úroveň (počítáno za všechna ORP)
Sociální rehabilitace	10 tis. modelových příjemců PnP	Regionální (počítáno za ORP, kde mají tuto službu)
Tlumočnické služby	10 tis. modelových příjemců PnP	Krajská úroveň (počítáno za kraje)

Domovy pro seniory

Domovy pro seniory jsou pobytová služba určená pro seniory, kteří vyžadují celodenní pomoc jiné osoby.

Poskytováno v:

90 % ORP
které porovnáváme

Trendem je žít co nejdéle v domácím prostředí. To umožňuje pečovatelská služba, osobní asistence, odlehčovací služby a také neformální péče rodiny. Péče v domácím prostředí snižuje potřebu domovů pro seniory. Spolu s probíhajícími trendy vyššího věku dožití vede tento trend k tomu, že se do pobytových zařízení dostávají lidé ve vyšším věku, což bývá spojeno se znaky demence. Do budoucna proto očekáváme větší nárůst potřeby domovů se zvláštním režimem, které umožňují péči o tyto osoby. Některé kapacity domovů pro seniory se již nyní transformují do domovů se zvláštním režimem.

Domovy pro seniory se často zaměřují s domy s pečovatelskou službou, které ovšem nejsou registrovanou pobytovou sociální službou (nejčastěji jde o tzv. byty zvláštního určení ve vlastnictví obcí). Tato zařízení slouží jiné cílové skupině seniorů, protože pečovatelská služba nenabízí celodenní péči. Jedná se spíše o formu bydlení.

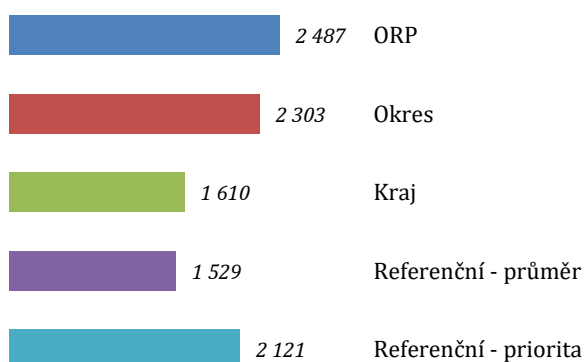
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
1496299	Domov pro seniory Heřmanův Městec	Heřmanův Městec	75	Zřizovatel Hl. m. Praha, uživatelé pouze z Prahy
5134544	Lůžkové a sociální centrum pro seniory o.p.s.	Chrudim		
5343294	Domov pro seniory	Heřmanův Městec		
5682748	Domov seniorů Seč, s.r.o.	Seč		
7504420	Dům klidného stáří Glossus s.r.o.	Luže		
7585124	SeniorCentrum Skuteč	Skuteč		
7625310	SeneCura SeniorCentrum Chrudim s. r. o.	Chrudim		
Celkem			495	

Zdroj: Registr sociálních služeb

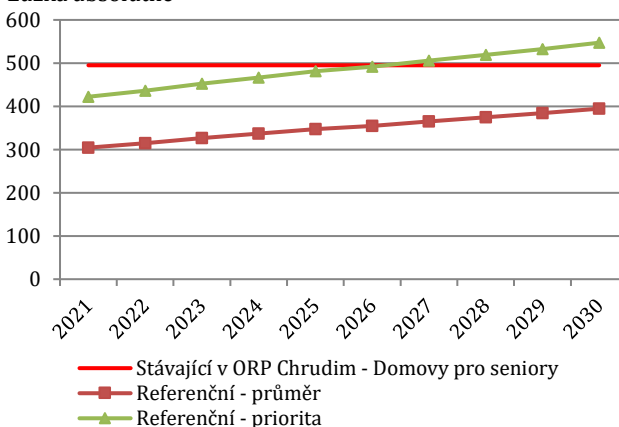
Porovnání relativních kapacit

Lůžka na 10 tis. modelových PnP 65+

Odhad budoucí potřeby v ORP

Lůžka absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Aktuálně se zde nachází kapacita 495 lůžek, což je nadprůměrná hodnota. Je ovšem nutno upozornit, že 75 lůžek je v domově zřizovaném Hl. m. Prahou a kde přijímají uživatele pouze z Prahy. Pro „místní“ tak připadá 420 lůžek, což přibližně odpovídá regionům, které považují domovy pro seniory za svou prioritu. Do budoucna potřebnost poroste. Vyšší poptávka po domovech pro seniory může být způsobena i nedostatečnými kapacitami osobní asistence a odlehčovacími službami.

Domovy se zvláštním režimem (DZR)

Domov se zvláštním režimem je pobytová služba určená osobám, které vyžadují pravidelnou celodenní pomoc jiné osoby. Cílovou skupinou jsou lidé bez ohledu na věk s chronickým duševním onemocněním, demencí (stařeckou, Alzheimerovou...) či s těžkou závislostí. Často je tato služba poskytována v tzv. uzavřeném režimu. V některých domovech se zvláštním režimem je rovněž poskytována paliativní péče (pro uživatele DZR).

Poskytováno v:

81 % ORP

kteřé porovnáváme

Se stárnutím populace se zvyšuje počet lidí s demencí či duševním onemocněním. Potřebnost těchto kapacit poroste více než potřebnost domovů pro seniory. Tato služba je stejně jako služba domovů pro seniory důležitým cílem procesů humanizace těchto služeb (např. menší pokoje, menší zařízení...).

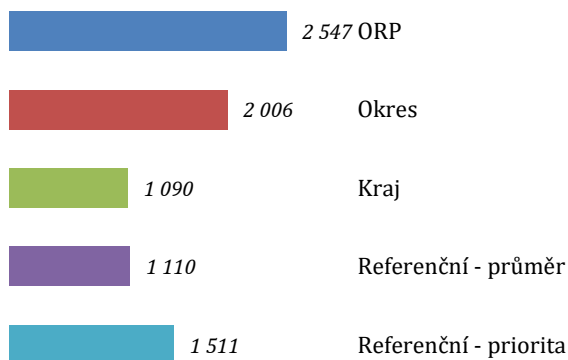
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
1699292	Domov Na cestě	Předhradí		
1699292	Domov Na cestě	Skuteč		
3562637	Lůžkové a sociální centrum pro seniory o.p.s.	Chrudim		
4205630	Domov pro seniory Heřmanův Městec	Heřmanův Městec	52	Zřizovatel Hl. m. Praha, uživatelé pouze z Prahy
4586617	Sanatorium Topas s.r.o.	Seč		
7673074	Domov seniorů Seč, s.r.o.	Seč		
8841869	SeneCura SeniorCentrum Chrudim s. r. o.	Chrudim		
Celkem			507	

Zdroj: Registr sociálních služeb

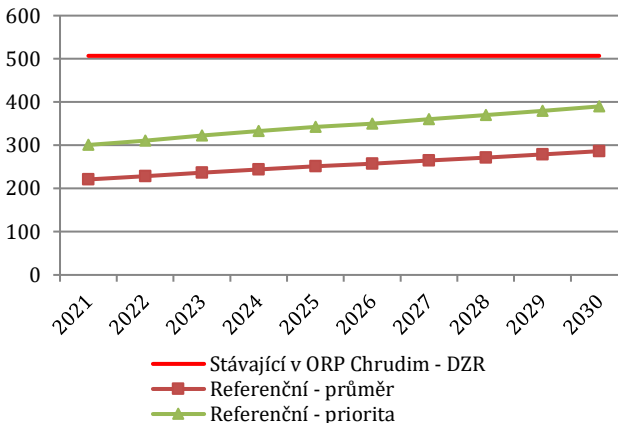
Porovnání relativních kapacit

Lůžka na 10 tis. modelových PnP 65+

Odhad budoucí potřeby v ORP

Lůžka absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Aktuálně se zde nachází 507 lůžek, z toho 52 lůžek je určeno pouze pro uživatele z Prahy. DZR jsou v celém kraji zastoupeny průměrně, je tedy patrné, že velká část z nich je situovaná právě do ORP Chrudim a v ostatních ORP budou spíše chybět.

Jako problém vidíme, že téměř polovina kapacit se nachází v Sanatoriu Topas na Seči. Domovy se zvláštním režimem prochází procesy humanizace a deinstitucionalizace. Sanatorium Topas s 232 lůžky svou velikostí vyniká.

Do budoucna očekáváme nárůst potřeby kapacit domovů se zvláštním režimem. S ohledem na stávající kapacity je ovšem doporučujeme zřizovat spíše v jiných částech kraje.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením (DOZP)

Domovy pro osoby se zdravotním postižením jsou pobytová služba určená osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení a jejichž situace vyžaduje pravidelnou (celodenní) pomoc jiné fyzické osob. Uživatelé domovů pro osoby se zdravotním postižením jsou téměř výhradně příjemci III. a IV. stupně PNP. Je poskytována osobám ve všech věkových skupinách.

Poskytováno v:

60 % ORP

kteřé porovnáváme

Tato sociální služba je jedním z hlavních cílů procesů deinstitucionalizace a humanizace pobytových služeb. V průběhu těchto procesů také často dochází k transformaci části kapacit domovů pro osoby se zdravotním postižením na kapacity chráněného bydlení.

Ke službě se vztahuje trend podpory života v domácím prostředí. Aby to bylo možné, je nutná podpora neformální péče (která je většinou poskytována rodinou) a pečujících osob. To umožňují zejména osobní asistence, odlehčovací služby a pečovatelská služba.

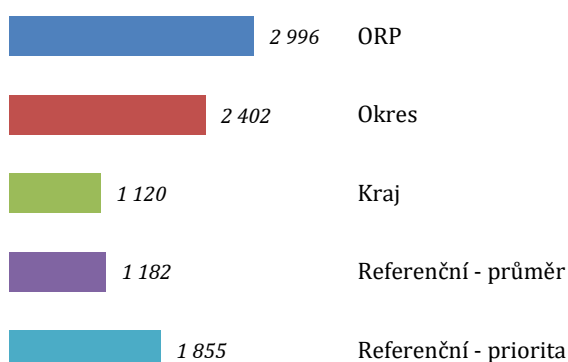
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
1531220	SeniorCentrum Skuteč	Skuteč		
2978730	Domov sociálních služeb Slatiňany	Bylany		
2978730	Domov sociálních služeb Slatiňany	Chrudim		
2978730	Domov sociálních služeb Slatiňany	Lány		
2978730	Domov sociálních služeb Slatiňany	Slatiňany		
2978730	Domov sociálních služeb Slatiňany	Zaječice		
3086847	Lůžkové a sociální centrum pro seniory o.p.s.	Chrudim		
Celkem			268	

Zdroj: Registr sociálních služeb

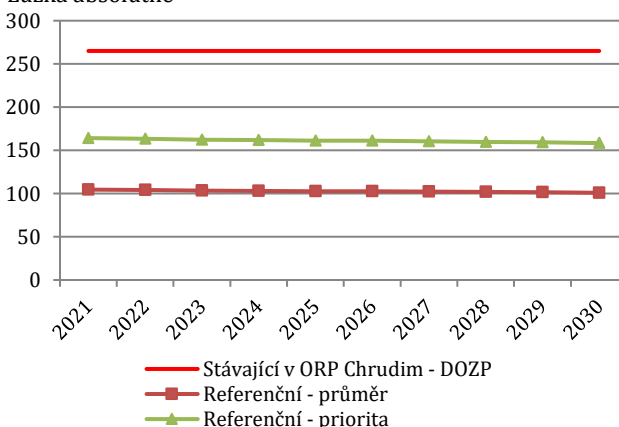
Porovnání relativních kapacit

Lůžka na 10 tis. modelových PnP ve věku 0-64 let

Odhad budoucí potřeby v ORP

Lůžka absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Aktuálně se zde nachází kapacita 268 lůžek, což je ve srovnání s referenčními hodnotami násobně vyšší hodnota. Domovy pro OZP mají ovšem nadregionální charakter a kapacity v kraji jsou obdobné referenčním hodnotám. Je pravděpodobné, že velká část krajských kapacit je umístěna právě v ORP Chrudim.

Chráněné bydlení

Chráněné bydlení je pobytová služba určená osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, a které vyžadují pomoc jiné osoby. Může být poskytována formou skupinového, či individuálního bydlení.

Poskytováno v:

68 % ORP

kteřé porováváme

V rámci trendu deinstitucionalizace a humanizace pobytových zařízení vznikla a vzniká část kapacit této služby v důsledku transformace kapacit domovů pro osoby se zdravotním postižením. Platí pravidlo, aby kapacity chráněného bydlení byly umístěny v sídlech s dobrou dostupností občanské vybavenosti a dalších souvisejících služeb (například sociálně terapeutické dílny, centra denních služeb atd.).

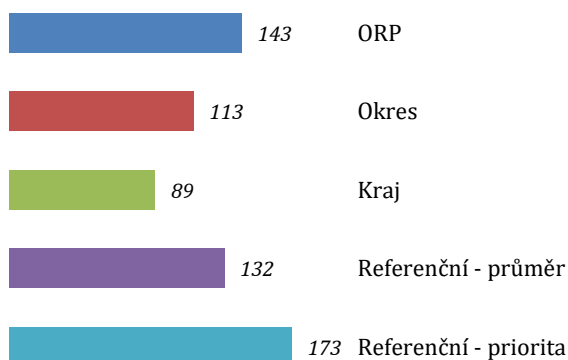
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
4591124	Domov Na cestě	Skuteč		
9575123	Domov sociálních služeb Slatiňany	Chrudim		
9575123	Domov sociálních služeb Slatiňany	Slatiňany		
Celkem			41	

Zdroj: Registr sociálních služeb

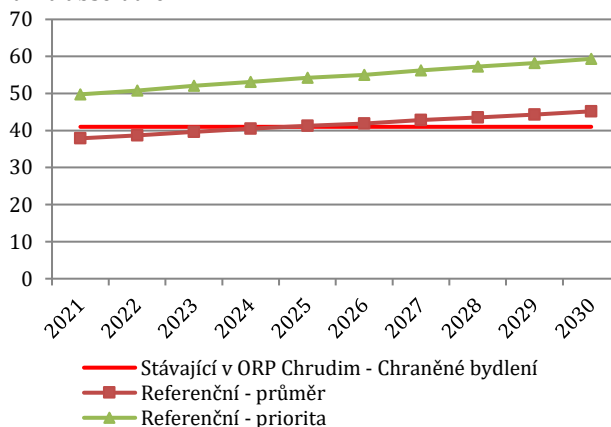
Porovnání relativních kapacit

Lůžka na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Lůžka absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Kapacity chráněného bydlení odpovídají referenčním hodnotám. Se stárnutím populace a s trendy humanizace a deinstitucionalizace očekáváme zvyšující se potřebu po chráněném bydlení.

Týdenní stacionáře

Týdenní stacionáře jsou poskytovány pobytovou formou osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, zdravotního postižení a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby.

Poskytováno v:

**100 %
krajů**

Patří do skupiny služeb, které kombinují péči v domácím prostředí a prostřednictvím sociálních služeb. Dalšími službami v této skupině jsou například pobytové formy odlehčovací služeb nebo denní stacionáře.

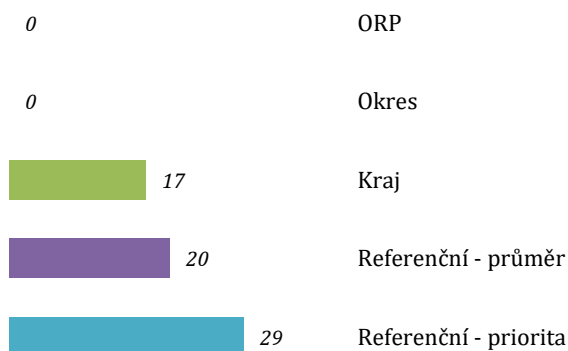
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
	žádné zařízení se zde nenachází			
Celkem			0	

Zdroj: Registr sociálních služeb

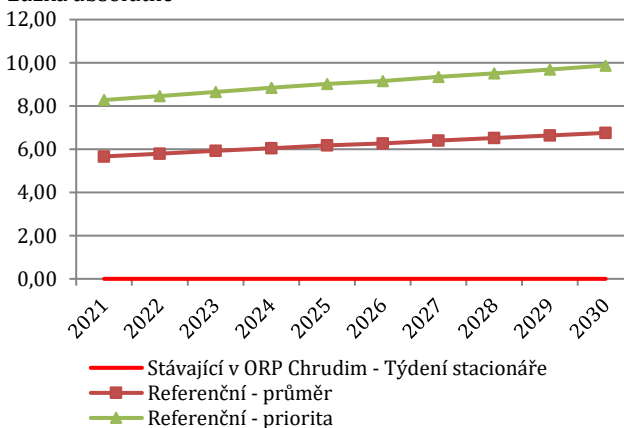
Porovnání relativních kapacit

Lůžka na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Lůžka absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Aktuálně se zde žádné zařízení nenachází. Týdenní stacionáře mají nadregionální charakter, ale i tak zcela chybí v okrese a v kraji jsou spíše podprůměrně zastoupeny.

Odlehčovací služby pobytové

Odlehčovací služby mohou být poskytovány v terénní, ambulantní nebo pobytové formě. Jsou poskytovány osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí. Cílem jejich poskytování je umožnit odpočinek neformálně pečujícím osobám, kterými jsou zejména rodinní příslušníci.

Poskytováno v:

68 % ORP

kteřé porovnááme

Jedná se o důležitou službu, která pomáhá k zajištění péče v domácím prostředí. Tohoto cíle dosahuje ve spolupráci se službami, jako jsou například pečovatelská služba, osobní asistence, sociálně aktivizační služby, denní stacionáře atd. Služba má vliv na počet klientů, kteří využívají zařízení pobytových služeb, jako jsou domovy pro seniory, DZR či DOZP.

Pobytová forma této služby je často poskytována poskytovateli, které rovněž provozují služby domovy pro seniory, DZR, nebo DOZP. V některých případech jsou za stejným účelem odlehčení zřizovány kapacity (lůžka určená pro přechodné pobyty) přímo v rámci těchto služeb.

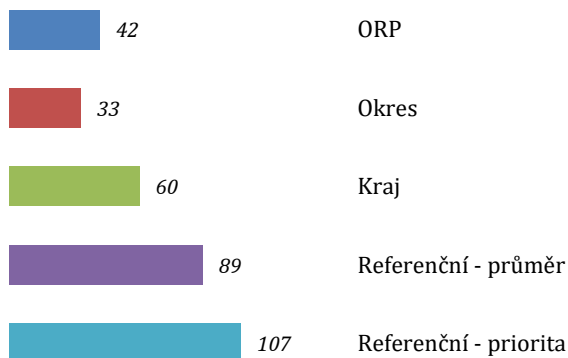
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
3532481	Domov seniorů Seč, s.r.o.	Seč		
3995448	Lůžkové a sociální centrum pro seniory o.p.s.	Chrudim		
8733966	Domov sociálních služeb Slatiňany	Slatiňany		
Celkem			12	

Zdroj: Registr sociálních služeb

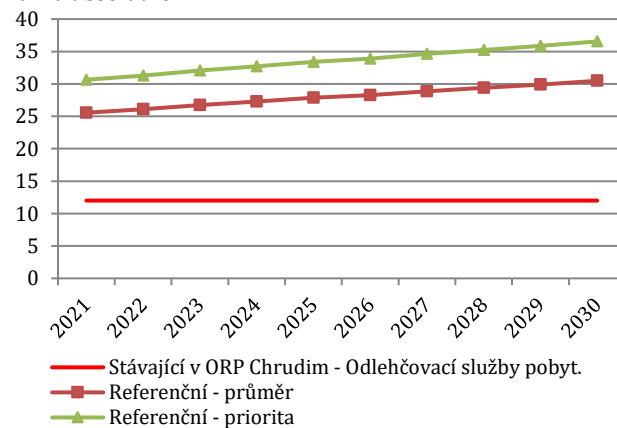
Porovnání relativních kapacit

Lůžka na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Lůžka absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Odlehčovací kapacity jsou v ORP, okrese i kraji silně pod referenčními hodnotami. Odlehčovací služby pomáhají především pečujícím osobám. Podporují neformální péči a ve svém důsledku snižují potřebnost institucionální péče. Doporučujeme proto kapacity odlehčovacích služeb výrazně navýšit, respektive vyčlenit část kapacit domovů pro seniory právě na odlehčovací služby.

Centra denních služeb

Centra denních služeb jsou ambulantní službou, která je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby.

Tyto služby se zaměřují zejména na podporu samostatnosti jejich uživatelů a jejich integraci do společnosti. Je určena poměrně širokému spektru osob a významným způsobem podporuje setrvání v domácím prostředí (trend deinstitucionalizace).

Poskytováno v:

25 % ORP

které porovnáваме

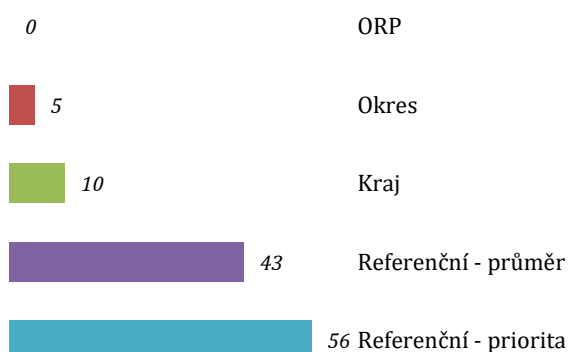
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
	žádné zařízení se zde nenachází			
Celkem			0	

Zdroj: Registr sociálních služeb

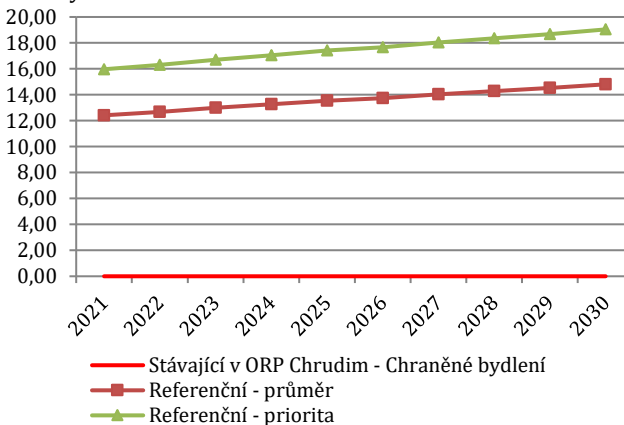
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Centra denních služeb jsou dostupná pouze ve 25 % referenčních ORP, ale své místo mají, protože pomáhají setrvání v domácím prostředí. Bohužel jsou podprůměrně zastoupené jak v samotném řešeném území, tak i v širším regionu. Dle referenčních hodnot na velikost ORP by připadalo cca 13 úvazků.

Denní stacionáře

Denní stacionáře jsou ambulantní službou, která je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, nebo zdravotního postižení a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Služba je poskytována širokému spektru cílových skupin ve všech věkových kohortách.

Poskytováno v:

69 % ORP
které porovnáваме

Tato služba patří do skupiny služeb, které umožňují setrvání v domácím prostředí. Tohoto cíle je nejlépe dosahováno v kombinaci s dalšími službami, jako jsou odlehčovací služby, pečovatelská služba, osobní asistence, centra denních služeb a sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP.

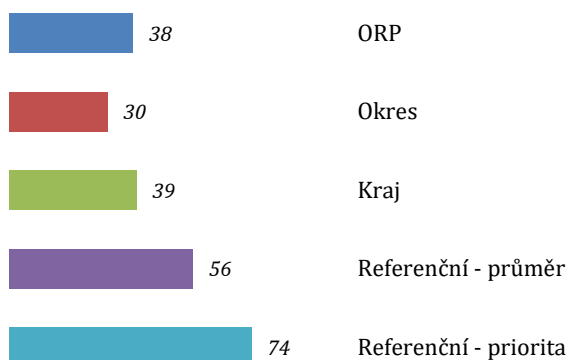
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
2291095	Centrum sociálních služeb a pomoci Chrudim	Chrudim		
2795315	Domov sociálních služeb Slatiňany	Slatiňany		
3031159	Centrum sociálních služeb a pomoci Chrudim	Chrudim		
Celkem			11,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

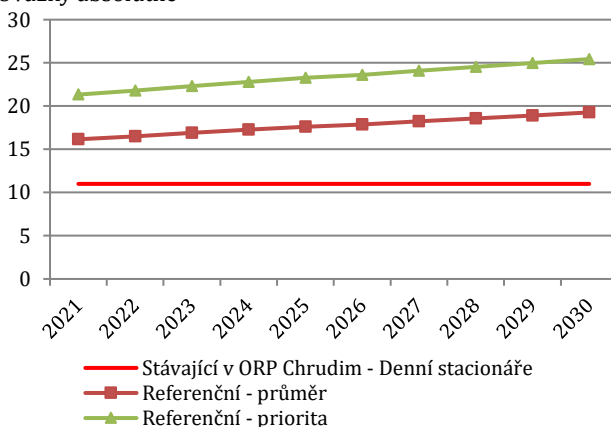
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Aktuální kapacita denních stacionářů dosahuje 11 úvazků. To je o 5 – 10 úvazků méně ve srovnání s referenčními hodnotami. Podprůměrná kapacita je i okrese i kraji. Doporučujeme kapacitu denních stacionářů navýšit.

Odlehčovací služby ambulantní

Odlehčovací služby mohou být poskytovány v terénní, ambulantní nebo pobytové formě. Jsou poskytovány osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí (zpravidla v domácnosti). Péči o tyto osoby vykonávají například jejich rodinní příslušníci a další neformálně pečující osoby. Cílem poskytování odlehčovacích služeb je umožnit těmto pečujícím osobám odpočinek.

Poskytováno v:

45 % ORP

kteřé porovnáваме

Jedná se tedy o důležitou službu, která pomáhá k zajištění péče v domácím prostředí. Patří tak do širokého spektra služeb jako je například pečovatelská služba, osobní asistence, sociálně aktivizační služby, denní stacionáře atd., které ve své synergii podporují setrvání cílových skupin v domácím prostředí.

Ambulantní forma této služby zpravidla umožňuje pečujícím osobám zajištění osobních potřeb, zatímco je zajištěna profesionální péče o osobu, o kterou se starají.

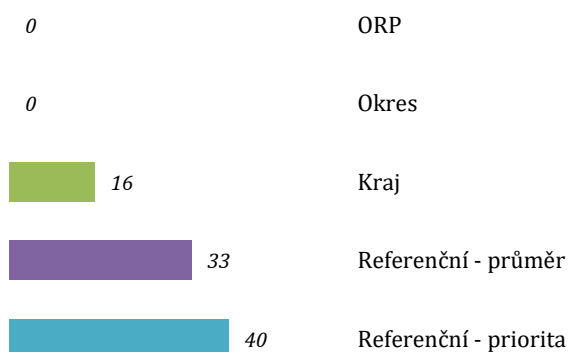
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
	žádné zařízení se zde nenachází			
Celkem			0,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

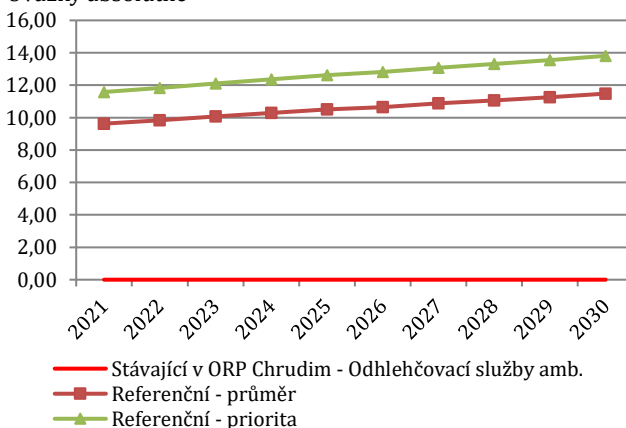
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Odlehčovací služby ambulantní formy nejsou v ORP dostupné. Dle referenčních hodnot chybí cca 10 úvazků.

Osobní asistence

Osobní asistence je terénní sociální služba, která je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. Tato služba je poskytována širokému spektru cílových skupin v různých věkových skupinách.

Služba je poskytována v přirozeném (nejčastěji domácím) prostředí a při výkonu činností, které tyto osoby potřebují.

Jedná se o klíčovou službu podporující setrvání v domácím prostředí. V rámci procesů plánování sociálních služeb je vhodné dbát na synergií při zajištění kapacit této služby spolu s pečovatelskou službou. Důležité je i zajištění této služby v dostatečné časové (například o svátcích a víkendech) a místní dostupnosti (pokrytí celého území). Setrvání v domácím prostředí zvyšuje kvalitu života a snižuje potřebu kapacit pobytových zařízení, zejména domovů pro seniory.

Poskytováno v:

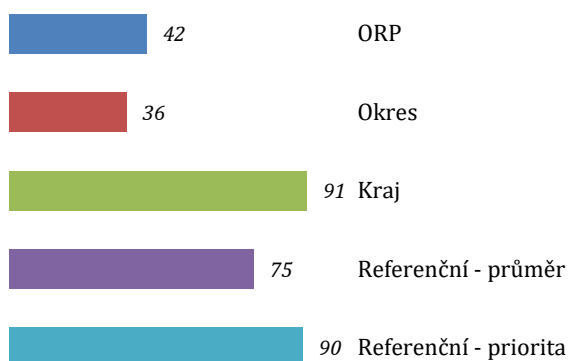
66 % ORP
které porovnáváme

Zařízení působící v ORP

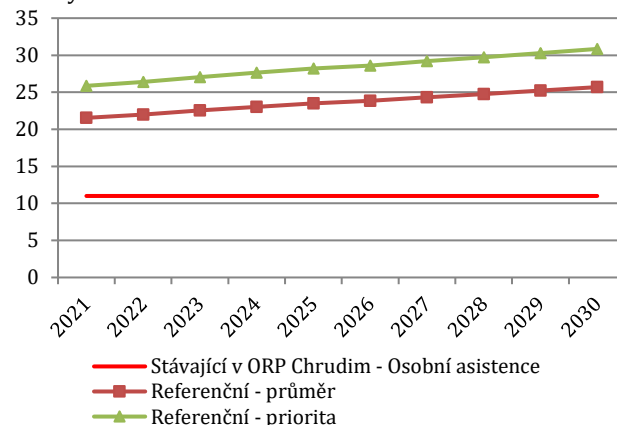
ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
3008755	Oblastní charita Chrudim	Chrudim		
4846675	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Pardubického kraje, o.p.s.	Chrudim		
Celkem			11,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání relativních kapacit Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Podobně jako další terénní a ambulantní služby je osobní asistence v ORP silně podprůměrně zastoupena. Dle referenčních hodnot chybí cca 10 – 15 úvazků.

Osobní asistence je sice zastoupena nadprůměrně v kraji. Je možné, že část potřeby sanují poskytovatelé z Pardubic. Ovšem v případě osobní asistence je důležitá regionální dostupnost.

Pečovatelská služba

Pečovatelská služba může být poskytována v terénní nebo ambulantní formě. Je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. Služba je ve své terénní formě poskytována v přirozeném (nejčastěji domácím) prostředí.

Poskytováno v:

99 % ORP

kteřé porovnááme

Jedná se o nejrozšířenější a nejdůležitější službu sociální péče podporující setrvání v domácím prostředí. V rámci procesů plánování sociálních služeb je vhodné dbát na synergiu při zajištění kapacit této služby spolu s osobní asistencí. Důležité je i zajištění této služby v dostatečné časové a místní dostupnosti (dostupnost této služby v každé obci), a rovněž se zacílením na celé spektrum zákonem definovaných cílových skupin.

Setrvání v domácím prostředí zvyšuje kvalitu života a snižuje potřebu kapacit pobytových zařízení, jako jsou domovy pro seniory.

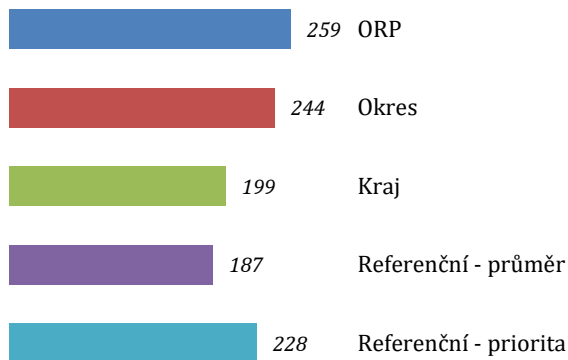
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
1231069	Město Slatiňany	Slatiňany		
1419445	Město Ronov nad Doubravou	Ronov nad Doubravou		
1993110	Město Nasavrky	Nasavrky		
2242060	Město Heřmanův Městec	Heřmanův Městec		
2689980	Město Proseč	Proseč		
3017483	Město Chrast	Chrast		
4054348	Oblastní charita Chrudim	Chrudim		
6273538	Město Třemošnice	Třemošnice		
6689061	SeniorCentrum Skuteč	Skuteč		
7979222	Centrum sociálních služeb a pomoci Chrudim	Chrudim		
7981681	Odborné učiliště Chroustovice, Zámek 1	Chroustovice		
8602118	Obec Prachovice	Prachovice		
8608008	Lůžkové a sociální centrum pro seniory o.p.s.	Chrudim		
9667581	Město Luže	Luže		
Celkem			74,60	

Zdroj: Registr sociálních služeb

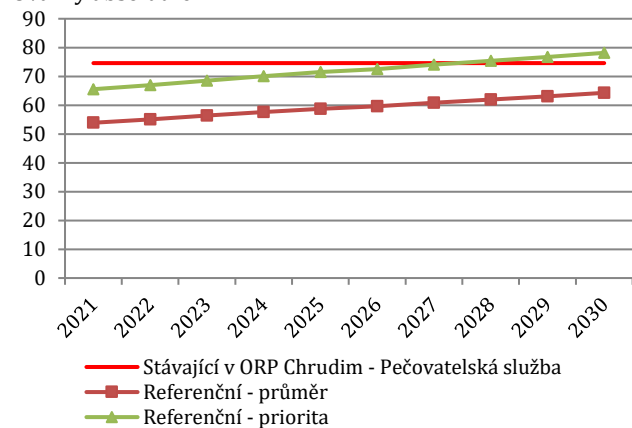
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Pečovatelská služba je zastoupena mírně nadprůměrně oproti referenčním hodnotám. Pravděpodobně tak částečně supljuje nedostatečnou kapacitu osobní asistence.

Do budoucna potřeba poroste.

Průvodcovské a předčitatelské služby

Průvodcovské a předčitatelské služby mohou být poskytovány v terénní nebo ambulantní formě osobám jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu věku nebo zdravotního postižení v oblasti orientace nebo komunikace. Služby jim napomáhají osobně si vyřídit vlastní záležitosti. Mohou být poskytovány též jako součást jiných služeb.

Poskytováno v:

80 % krajů

které porovnáваме

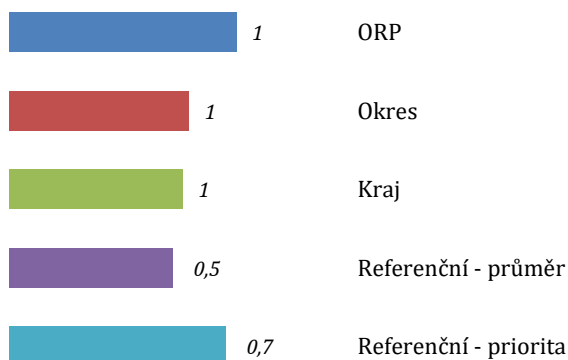
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
6643539	TyfloCentrum Pardubice,o.p.s.	Chrudim		
Celkem			0,20	

Zdroj: Registr sociálních služeb

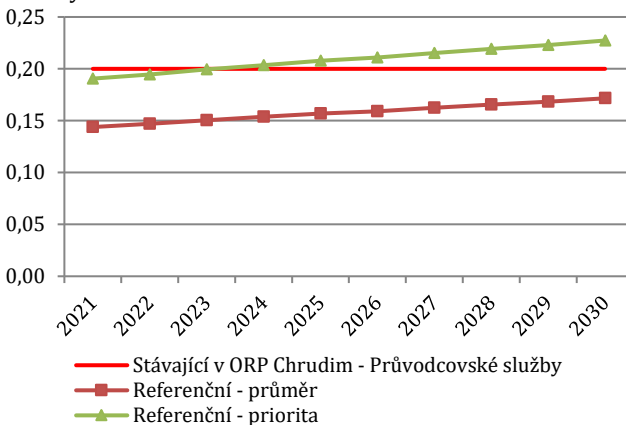
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Kapacity průvodcovských služeb odpovídají referenčním hodnotám.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením mohou být poskytovány v ambulantní, popřípadě terénní formě osobám ve věku 65+ nebo osobám se zdravotním postižením, které jsou ohroženy sociálním vyloučením. Jejich hlavním cílem je zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a poskytování sociálně terapeutických činností (například nácvik kompetencí nezbytných pro udržení bydlení, vyřízení osobních dokladů atd.).

Poskytováno v:

48 % ORP

které porovnáваме

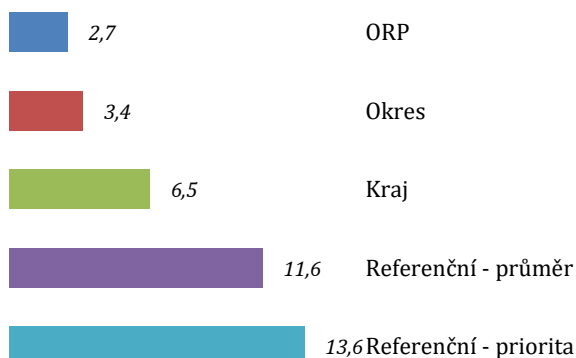
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
3530225	TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.	Chrudim		
Celkem			0,80	

Zdroj: Registr sociálních služeb

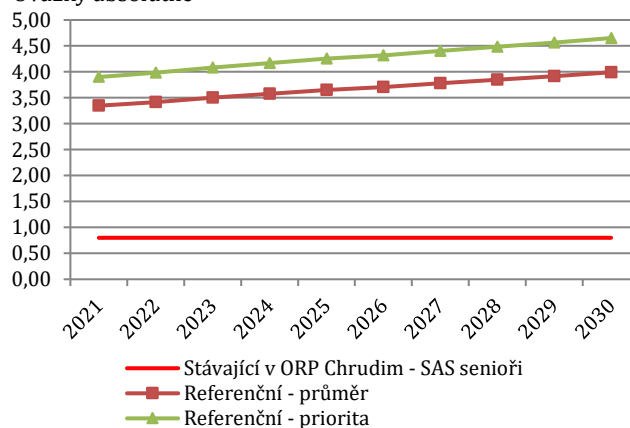
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Sociálně aktivizační služby dosahují oproti referenčním kapacitám přibližně čtvrtinové hodnoty. Podprůměrně jsou zastoupené i v okolí. Doporučujeme jejich kapacity navýšit.

Sociálně terapeutické dílny

Sociálně terapeutické dílny jsou ambulantní služby poskytované osobám se zdravotním postižením, jež nemohou být umístěny na otevřeném nebo chráněném trhu práce. Často jsou poskytovány v synergii s dalšími službami (například chráněné bydlení, osobní asistence atd.).

Poskytováno v:

51 % ORP

které porovnáваме

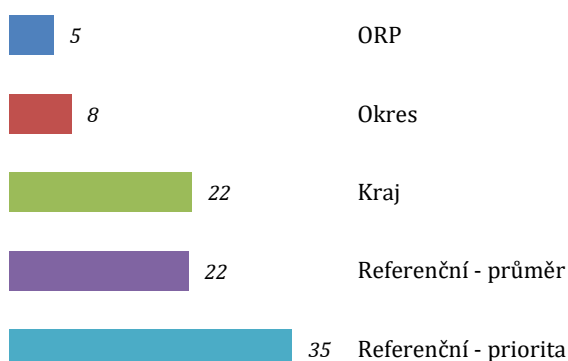
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
5354586	Momo Chrudim,o.p.s.	Chrudim I		
Celkem			1,50	

Zdroj: Registr sociálních služeb

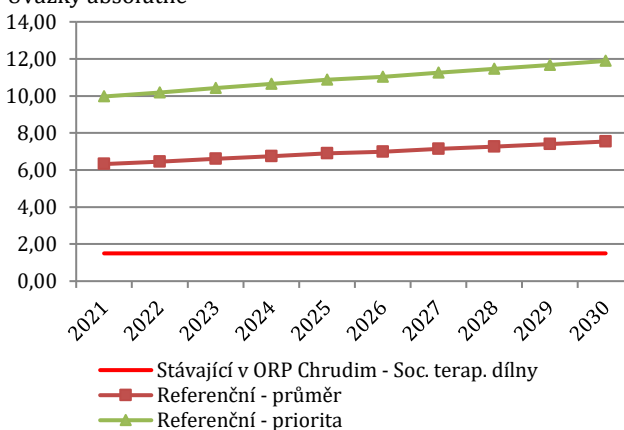
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Sociálně terapeutické dílny jsou na úrovni ORP i okresu kapacitně silně podprůměrné. Doporučujeme je navýšit.

Sociální rehabilitace

Sociální rehabilitace je terénní, ambulantní a v případě center sociálně rehabilitačních služeb i pobytovou službou, která je poskytována širokému spektru cílových skupin. Tato služba se zaměřuje na dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti.

Poskytováno v:

73 % ORP

kteřé porováváme

V praxi dochází k situacím, že nahrazuje služby podporovaného bydlení. Důvodem je lepší dostupnost klientům, kteří si jí nemusí hradit, protože se jedná o službu prevence, nikoliv péče.

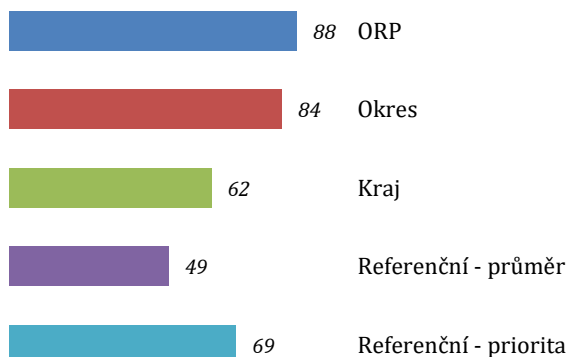
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
2354330	Rythmus Východní Čechy, o.p.s.	Chrudim		
5057971	Dětské centrum Veská	Chrudim		
5133796	Péče o duševní zdraví, z.s.	Chrudim		
5423282	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Pardubického kraje, o.p.s.	Chrudim		
6661155	ERGOTEP, družstvo invalidů	Proseč		
7105232	Centrum J.J.Pestalozziho, o.p.s.	Chrudim		
9061213	TyfloCentrum Pardubice	Chrudim		
Celkem			25,30	

Zdroj: Registr sociálních služeb

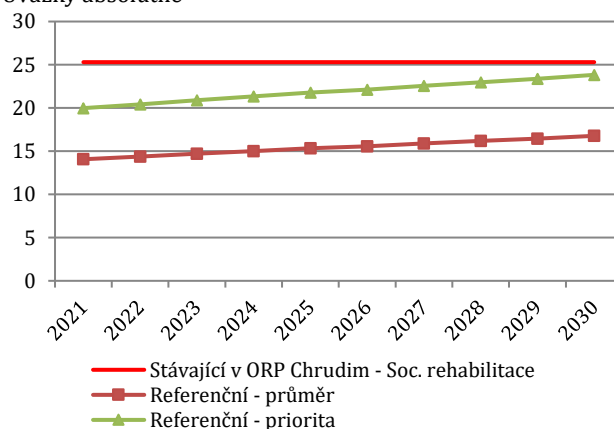
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Kapacity sociální rehabilitace jsou v ORP oproti referenčním hodnotám zastoupeny nadprůměrně. Pravděpodobně slouží uživatelům i z jiných oblastí kraje.

Tlumočnické služby

Tlumočnické služby jsou poskytovány terénní a ambulantní formou osobám s poruchami komunikace se smyslovým postižením (např. tlumočení do znakového jazyka). Jde o službu, která je stále častěji poskytována i prostřednictvím a s využitím moderních technologií (online tlumočení), což může překonávat jejich případnou nedostatečnou místní dostupnost. Lze předpokládat, že zejména technologie umělé inteligence mohou v nejbližší budoucnosti přinést velké změny v poskytování této služby.

Poskytováno v:

**100 %
krajů**

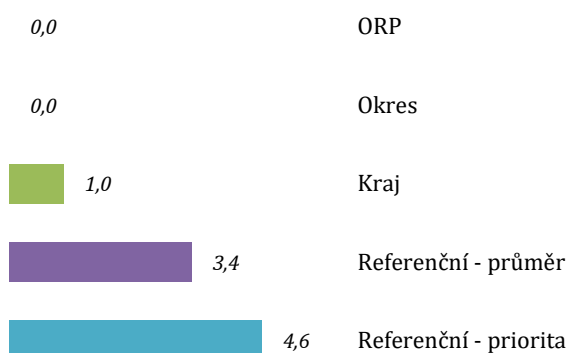
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
	žádné zařízení se zde nenachází			
Celkem			0	

Zdroj: Registr sociálních služeb

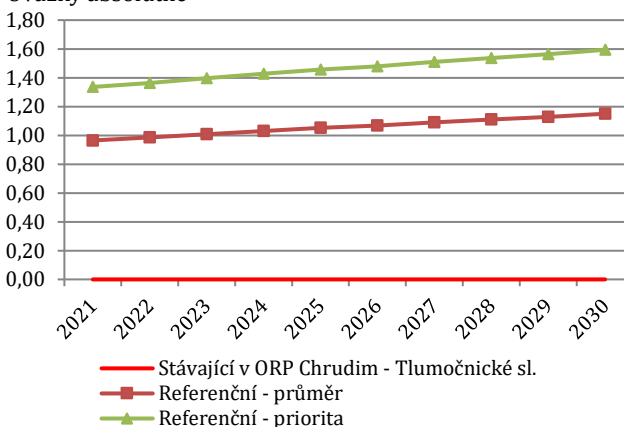
Porovnání relativních kapacit

Úvazky na 10 tis. modelových PnP

Odhad budoucí potřeby v ORP

Úvazky absolutně

Zdroj: Autor

Zhodnocení kapacit v ORP

Tlumočnické služby mají nadregionální charakter. Nejbližší služba Tichý svět sídlí v Pardubicích. Ovšem i v celém kraji jsou ovšem kapacitně silně podprůměrné.

Služby související zejména se socioekonomickou situací

Jak počítáme referenční hodnoty

Tyto služby velmi úzce souvisí se socioekonomickou situací. Mezi ukazatele potřeby by patřila nezaměstnanost, nízké vzdělání, exekuce, vyplacené dávky v hmotné nouzi či nedokončení základní školní docházky. Většina těchto ukazatelů je zakomponovaná v rámci tzv. indexu sociálního vyloučení, který pro každou obec vypočítává Agentura sociálního začleňování. Zároveň je z podrobné analýzy patrné, že tyto služby se soustředí do velkých, významných sídel. Anonymita těchto sídel umožňuje lidem bez domova či lidem závislých na návykových látkách lépe přežít. Konečně relativně málo zařízení je situováno v zázemí velkých měst (např. v okresech Praha – východ a západ, Brno-venkov, Plzeň sever a jih). Lidé z těchto okresů zřejmě využívají služby v centrech měst. Tyto tři proměnné (index sociálního vyloučení, významnost sídla a vzdálenost od krajského města) dohromady vysvětlují 2/3 variability kapacit těchto služeb.

Při stanovení referenčních kapacit chceme porovnávat ORP, které jsou si sobě navzájem sociálně a geograficky podobné. Rozdělili jsme proto ORP do 8 homogenních skupin. Pro stanovení podobnosti jsme využili proměnné index sociálního vyloučení, významnost sídla a vzdálenost od krajského města.

Rozdělení do homogenních skupin

Nejmenší segment obsahuje 9 ORP, největší 42. Z analýzy víme, že s indexem sociálního vyloučení a významností sídla úzce souvisí i rozmístění aktuálních kapacit těchto služeb.

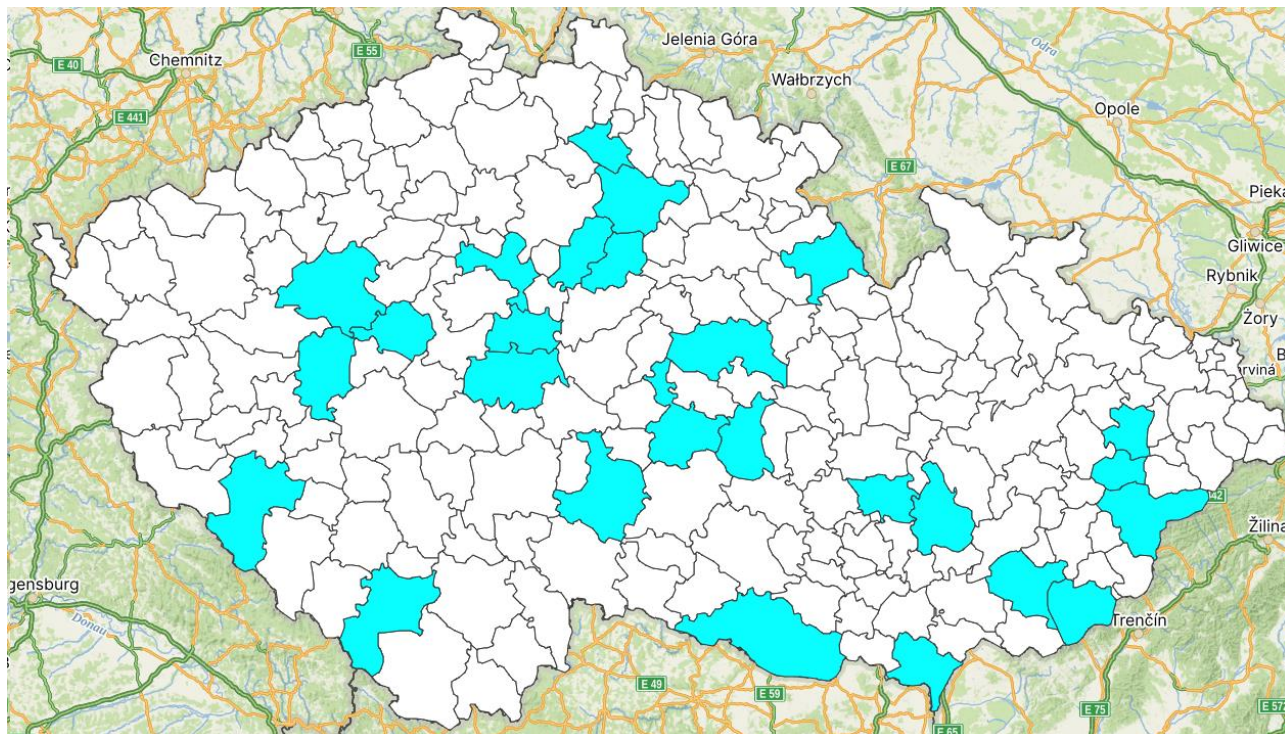
ORP Chrudim spadá do segmentu „5. Nízký index SV, střední centra“.

Tab. 2: Charakteristika segmentů ORP

Skupina		Počet SO ORP	Kategorie centra	Index sociálního vyloučení	Časová dostupnost krajského města (minut)
1	Vysoký index sociálního vyloučení (SV), vyšší centra	9	vyšší	11-30	bez omezení
2	Vysoký index sociálního vyloučení (SV), střední a nižší centra	20	střední + ostatní	11-30	bez omezení
3	Střední index SV, vyšší centra	20	vyšší	5-11	bez omezení
4	Střední index SV, střední centra	29	střední	5-11	bez omezení
5	Nízký index SV, střední centra	26	střední	1-5	bez omezení
6	Střední index SV, ostatní centra	25	ostatní	5-11	bez omezení
7	Nízký index SV, ostatní centra vzdálenější od kraj. města	35	ostatní	1-5	40+ min.
8	Nízký index SV, ostatní centra bližší kraj. městům	42	ostatní	1-5	< 40 min.

Zdroj: Autor

Sociálně a geograficky obdobné ORP - Chrudim

Zdroj: autor, zpracování mapa-ceska.cz, mapy.cz

Některé služby dává smysl plánovat spíše na úrovni okresu, respektive kraje. Obdobně jako u ORP dělíme okresy do obdobných skupin, tentokrát čistě podle indexu sociálního vyloučení.

Okres Chrudim spadá do skupiny Nízký index SV.

Tab. 2: Charakteristika segmentů okresů

Skupina		Počet okresů	Index sociálního vyloučení
1	Nízký index SV	20	0 - 4,9
2	Střední index SV	29	5 - 7,9
3	Vysoký index SV	23	8+

Zdroj: Autor

Azylové domy – okresní úroveň

Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Jsou poskytovány širokému spektru osob. Při plánování jejich kapacity je důležité pracovat se specifikací těchto cílových skupin, protože jednotlivé azylové domy se obvykle zaměřují jen na část cílových skupin a i při dostatečné celkové kapacitě může být služba pro některé cílové skupiny nedostupná.

Poskytováno v:

85 %
okresů
v segmentu

Tato služba je významně provázána na další nástroje podpory osob v bytové nouzi (sociální bydlení, housing first a další). Sociální bydlení by mělo na azylové domy navazovat a vytvořit předpoklady pro přechod jejich klientů do standardního bydlení. Přístupy jako housing first, kdy je snaha o co nejrychlejší přechod do standardního bydlení, snižují při dostatečné kapacitě potřebu kapacity azylových domů.

Azylové domy jsou součástí spektra služeb, které často slouží pro řešení potřeb v oblasti sociálně právní ochrany dětí.

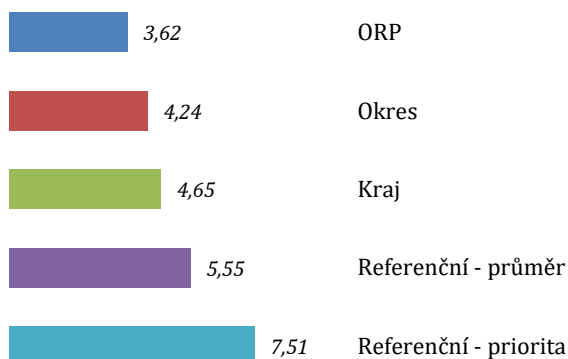
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
1184160	Centrum J.J.Pestalozziho, o.p.s.	Chrudim		
Celkem			30	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

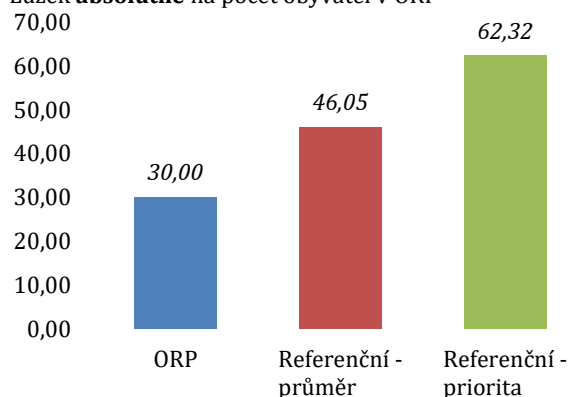
Lůžek na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty okresy, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Lůžek **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Azylové domy jsou přítomny ve většině obdobných okresech. V ORP Chrudim je kapacita 30 lůžek, což je výrazně méně oproti referenčním hodnotám.

Domy na půl cesty – krajská úroveň

Domy na půl cesty poskytují pobytové služby pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, ochranné léčby, či z výkonu trestu odnětí svobody. Tato služba je významně navázána na potřeby sociálně právní ochrany dětí. Jejimi uživateli jsou zpravidla zletilé osoby, které byly v péči orgánů sociálně právní ochrany dětí.

Poskytováno v:

93 % krajů

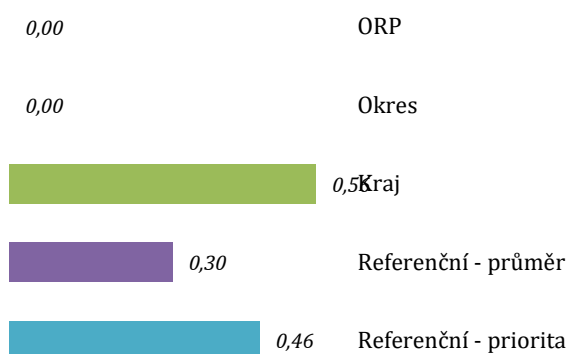
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
	žádné zařízení se v ORP nenachází			
Celkem			00,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání relativních kapacit

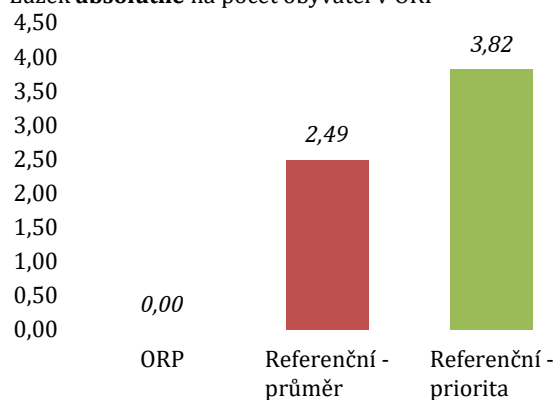
Lůžek na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za kraje, kde danou službu mají

Odhad potřeby v ORP

Lůžek **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Domy na půl cesty dává smysl řešit spíše na krajské úrovni, kde odpovídají referenčním hodnotám krajů, ve kterých považují službu za prioritu. S ohledem na velikost by na ORP Chrudim připadaly 2-3 referenční lůžka.

Intervenční centra – krajská úroveň

Intervenční centra slouží obětem násilného chování (nejčastěji domácího násilí). Služba intervenčního centra je poskytována na základě úředního záznamu policie o vykázání pachatele násilného chování ze společného obydlí, může však být poskytnuta i na základě žádosti osob ohrožených násilným chováním bez intervence policie. Služba je poskytována ambulantní, terénní nebo pobytovou formou.

Poskytováno v:

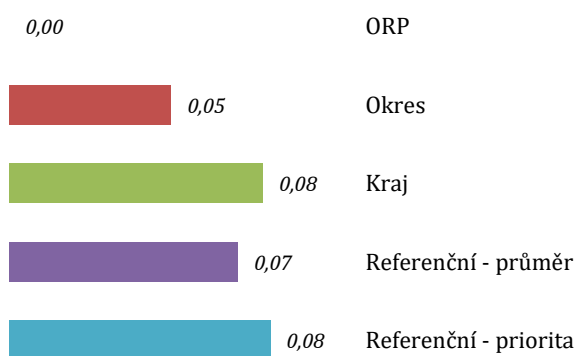
**100 %
krajů**

Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
	žádné zařízení se v ORP nenachází			
Celkem			00,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

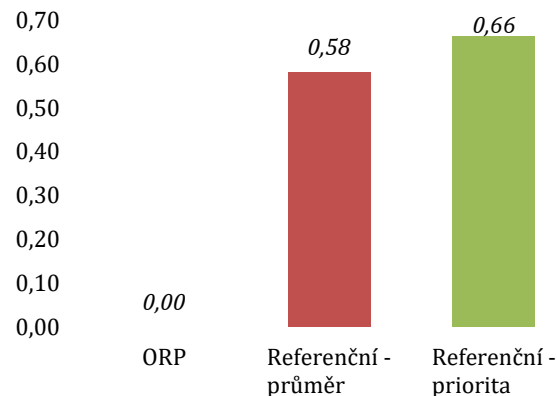
Porovnání **relativních** kapacit úvazků na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za kraje, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Intervenční centra jsou dostupné ve všech krajích ČR. Na úrovni kraje jsou zastoupeny průměrně, přímo v ORP není zastoupeno vůbec.

Kontaktní centra – okresní úroveň

Kontaktní centra jsou nízkoprahová zařízení, která jsou určena osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem jejich poskytování je minimalizace zdravotních a sociálních rizik spojeným se zneužíváním návykových látek. Jejich služby mohou být poskytovány v ambulantní a terénní formě. Tato služba je často poskytována v synergii s dalšími sociálními (například terénní programy) a zdravotními (detoxifikační a doléčovací programy atd.) službami.

Poskytováno v:

50 %
okresů
v segmentu

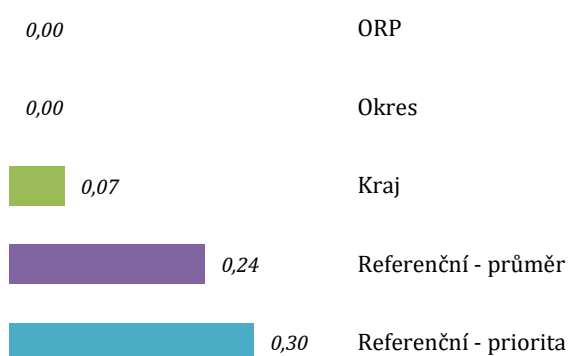
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
	žádné zařízení se v ORP nenachází			
Celkem			00,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

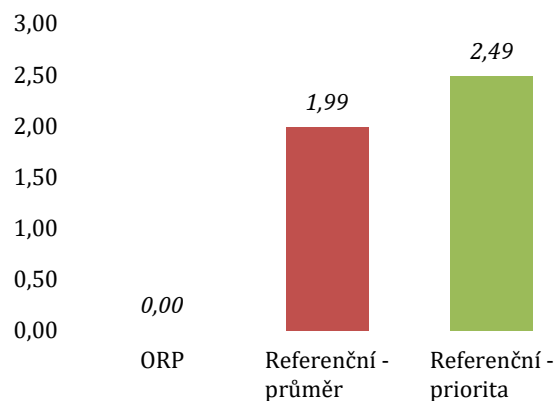
Úvazků na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty okresy, kde danou službu mají

Odhad potřeby v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Kontaktní centra se nachází v polovině obdobných okresech. V okrese se nenachází žádné zařízení, a i v kraji jsou podprůměrně zastoupené. Přímou pro ORP připadá dle referenčních hodnot cca 2 úvazky.

Krizová pomoc (ambulantní forma) – krajská úroveň

Krizová pomoc může být poskytována v terénní, ambulantní a pobytové formě. Je poskytována osobám, které se nacházejí v ohrožení zdraví nebo života a nemohou tuto situaci řešit vlastními silami. Pro kvalitní zajištění této služby je nezbytné vytvářet další návazné služby (azylové domy, odborné sociální poradenství atd.).

Poskytováno v:

93 % krajů

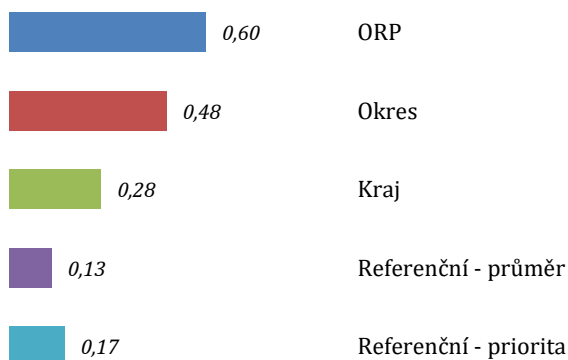
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
1108237	Centrum J.J.Pestalozziho, o.p.s.	Chrudim		
Celkem			5,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

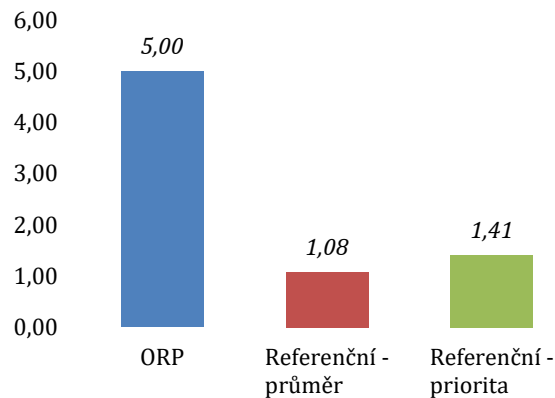
Úvazků na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou kraje, kde danou službu mají

Odhad potřeby v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Krizová pomoc se plánuje spíše na úrovni kraje. V ORP i v celém kraji se jedná o nadprůměrně zastoupenou službu.

Nízkoprahová denní centra – okresní úroveň

Nízkoprahová denní centra poskytují podporu osobám bez přístřeší, zejména v oblasti zajištění hygieny a stravy. Služby mohou být poskytovány terénní a ambulantní formou. Důležitou součástí nízkoprahových denních center je i poradenství. Často jsou poskytována ve větších sídlech a v místech s větší koncentrací osob bez domova.

Poskytováno v:

45 %
okresů
v segmentu

Běžně je tato služba poskytována v synergii s noclehárnami

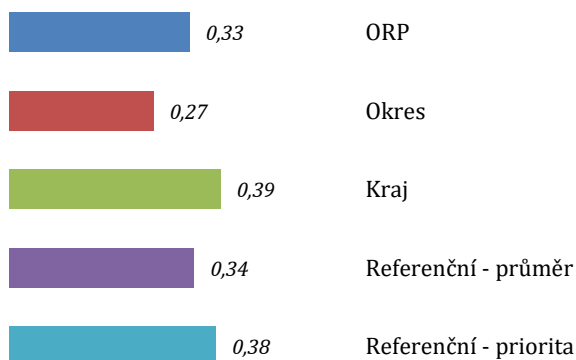
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
3396643	SOPRE CR o.p.s.	Chrudim		
Celkem			2,75	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

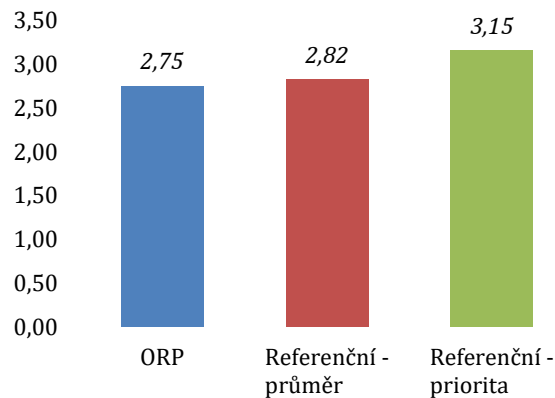
Úvazků na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty okresy, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Nízkoprahová denní centra se nachází ve 45 % v obdobných okresech. V Chrudimi jsou kapacity ve srovnání s referenčními hodnotami průměrné.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM) – úroveň ORP

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež mohou být poskytována terénní a ambulantní formou. Jsou určena pro děti a mládež od 6 do 26 let věku. Věnují se výchovně-vzdělávacím a aktivizačním činnostem, sociálně terapeutickým činnostem a dalším činnostem podporujícím integraci dětí a mládeže. Jejich cílem je zlepšovat kvalitu života a snižovat rizika například v oblasti výchovných problémů. Tato služba významným způsobem reaguje na potřeby v oblasti sociálně právní ochrany dětí. Často je poskytována v synergii s terénními programy.

Poskytováno v:

60 % ORP

v segmentu

Není možné tuto službu zaměňovat s volnočasovými aktivitami pro děti a mládež (kroužky, DDM atd.). Cílem NZDM není vyplňování volného času, ale předcházení sociálního vyloučení.

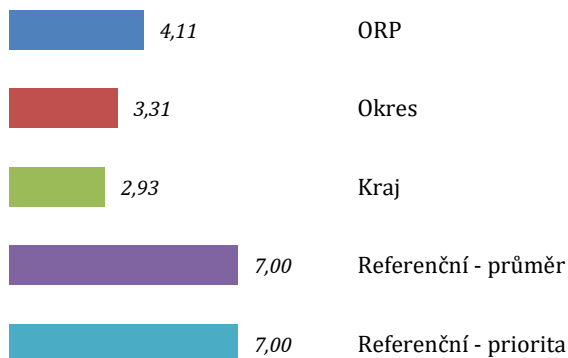
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
2520346	Šance pro Tebe, z.s.	Čankovice		
2520346	Šance pro Tebe, z.s.	Hrochův Týnec		
2520346	Šance pro Tebe, z.s.	Chrast		
2520346	Šance pro Tebe, z.s.	Chrudim		
2520346	Šance pro Tebe, z.s.	Prachovice		
3219922	Šance pro Tebe, z.s.	Chrudim		
Celkem			7,10	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

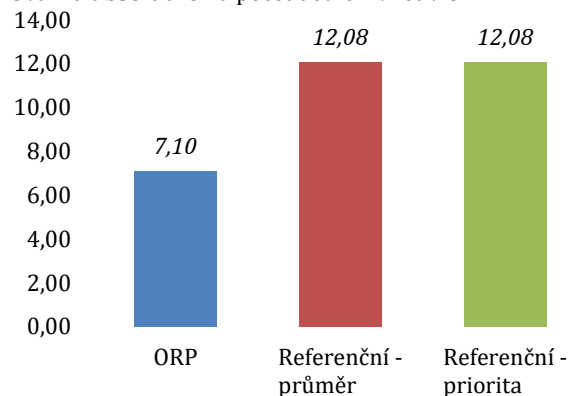
Úvazků na 10 tis. dětí ve věku 0 – 19 let*

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty ORP, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Úvazků **absolutně** na počet dětí 0-19 let v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

NZDM působí v 60 % obdobných ORP. Stávající kapacity NZDM jsou pod průměrem obdobných ORP. S ohledem na nízký index SV nabídka ovšem může odpovídat potřebě.

Noclehárny – okresní úroveň

Noclehárny poskytují ambulantní služby osobám bez přístřeší, které zde využívají hygienického zařízení a mohou zde přenocovat. Jejich kapacity vznikají zejména ve větších sídlech a místech, kde se koncentruje větší množství osob bez domova.

Poskytováno v:

50 %
okresů
v segmentu

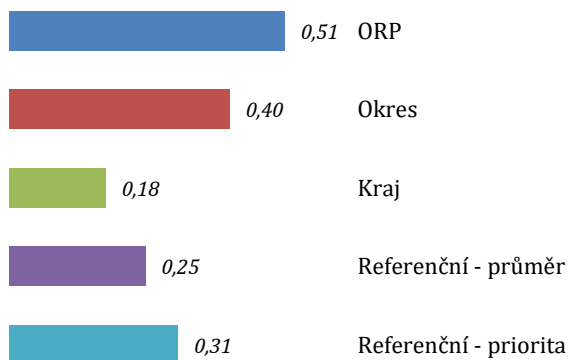
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity lůžka	Poznámka
8261285	SOPRE CR o.p.s.			
Celkem			4,2	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

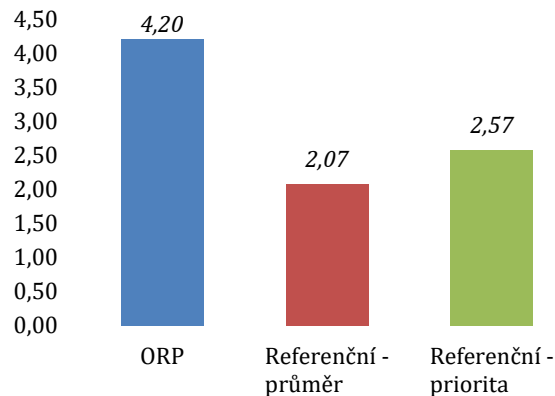
Úvazků na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty okresy, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Noclehárny se nachází ve 1/2 obdobných okresů. V Chrudimi se kapacity nocleháren nachází silně nad referenčními hodnotami. Částečně tak mohou suplovat podprůměrně zastoupené azylové domy.

Odborné sociální poradenství – úroveň ORP

Služba odborné sociální poradenství je poskytována celému spektru cílových skupin v různých oblastech (zejména zprostředkování dalších navazujících služeb, sociálně terapeutické činnosti a pomoci při uplatňování práv, zájmů a obstarávání osobních záležitostí). Služba může být poskytována ambulantní a terénní formou.

Při vyhodnocení kapacit služby je žádoucí zohlednit i (ne)dostupnost služby pro různé cílové skupiny.

Poskytováno v:

84 % ORP

v segmentu

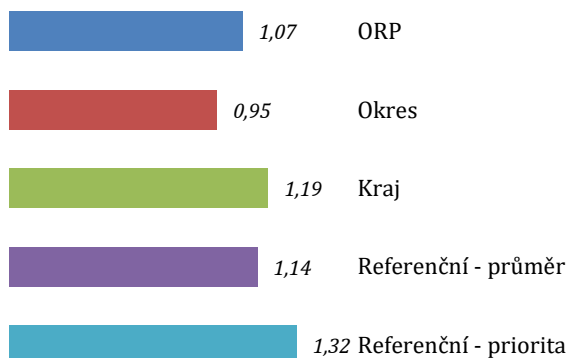
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
2274397	Centrum J.J.Pestalozziho, o.p.s.	Chrudim		
2882972	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Pardubického kraje, o.p.s.	Chrudim		
8480444	TyfloCentrum Pardubice,o.p.s.	Chrudim		
9445527	Oblastní charita Chrudim	Chrudim		
9873838	Poradna pro rodinu Pardubického kraje	Chrudim		
Celkem			8,90	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

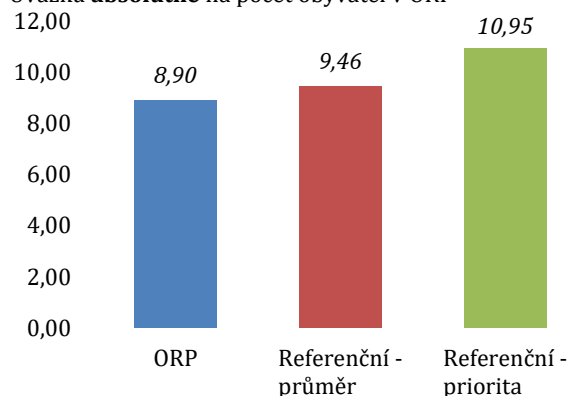
Úvazků na 10 tis. obyvatel*

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty ORP, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Odborné sociální poradenství působí ve většině obdobných ORP. V ORP Chrudim je zastoupeno mírně podprůměrně, ovšem v celém kraji průměrně.

Podpora samostatného bydlení – okresní úroveň

Podpora sociálního bydlení je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnosti z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Tato služba je poskytovaná v místě bydliště těchto osob. Komplikací pro poskytování této služby je skutečnost, že je poskytována, jako služba sociální péče (tj. za úhradu) a dále, že naráží na aktuální situaci v oblasti dostupnosti bydlení osobám z cílových skupin. V praxi je nahrazována sociální rehabilitací, která není jako služba sociální prevence hrazena uživatelem, a proto je pro některé klienty dostupnější.

Poskytováno v:

30 %
okresů
v segmentu

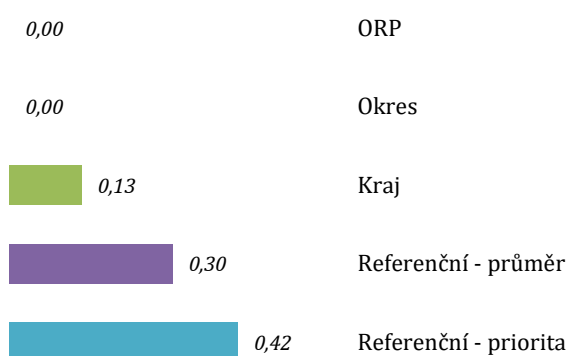
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
	žádné zařízení se zde nenachází			
Celkem			0,00	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

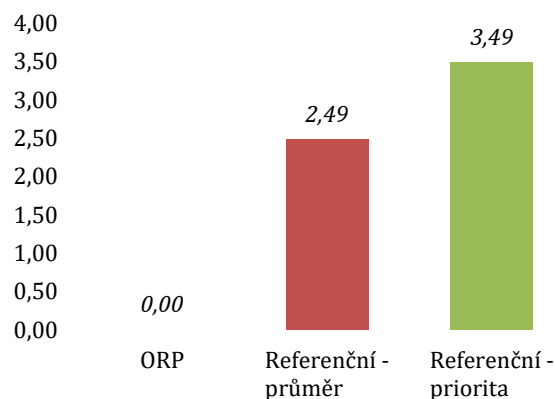
Úvazků na 10 tis. obyvatel *

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty okresy, kde danou službu mají

Odhad potřeby v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Podpora samostatného bydlení se nachází v cca 1/3 obdobných okresech. Na velikost ORP Chrudim připadá dle průměru cca 2-3 referenční úvazky. Částečně může být tato služba nahrazována nadprůměrně zastoupenou sociální rehabilitací.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SAS rodiny a děti) – úroveň ORP

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi mohou být poskytovány terénní a ambulantní formou. Služby jsou poskytovány rodinám s dětmi, které vykazují známky ohrožení, či se nacházejí v dlouhodobé krizové situaci. Jde o službu, která vytváří důležitou synergii s dalšími službami poskytovanými v rámci sociální právní ochrany dětí.

Poskytováno v:

72 % ORP

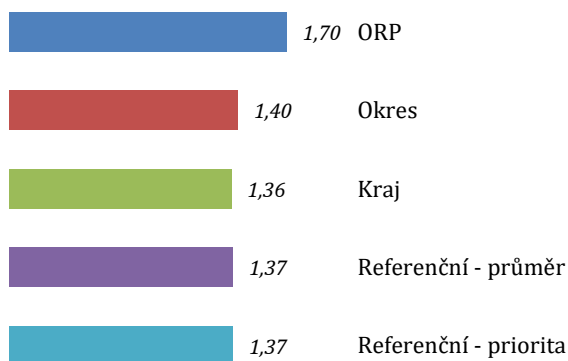
v segmentu

Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
2496964	Šance pro Tebe, z.s.	Chrudim		
7904967	Amalthea z.s.	Chrudim		
Celkem			14	

Zdroj: Registr sociálních služeb

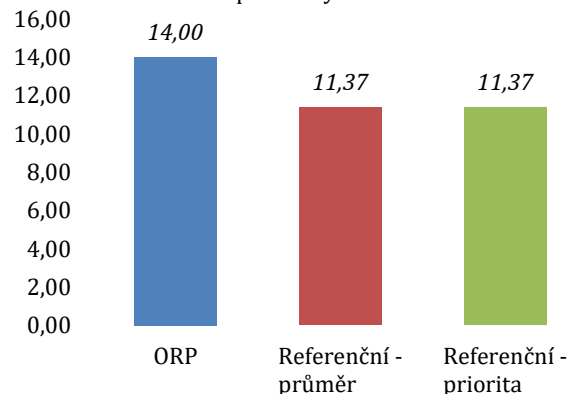
Porovnání **relativních** kapacit Úvazků na 10 tis. obyvatel*

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty ORP, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

SAS rodiny a děti se nachází ve 3/4 obdobných ORP. Stávající kapacity jsou oproti referenčním hodnotám nadprůměrné, ovšem v celém okrese i kraji odpovídají průměru.

Terénní programy – úroveň ORP

Terénní programy jsou terénní sužby pro cílovou skupinu osob, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem ohroženy. Mohou být poskytovány v sociálně vyloučených lokalitách, často jsou rovněž poskytovány uživatelům návykových látek. Jde o klíčovou službu sociální prevence, která cílí na minimalizaci rizik ve vztahu k cílovým skupinám, ale i většinové společnosti. Služba může být poskytována anonymně.

Poskytováno v:

20 % ORP

v segmentu

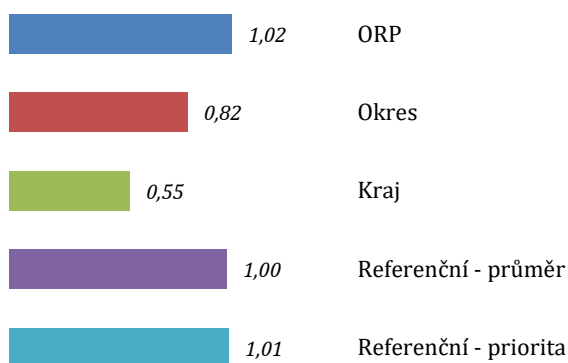
Zařízení působící v ORP

ID služby	Poskytovatel	Město	Kapacity úvazky	Poznámka
1516573	Šance pro Tebe, z.s.	Chrudim		
9115002	Šance pro Tebe, z.s.	Chrudim		
Celkem			8,50	

Zdroj: Registr sociálních služeb

Porovnání **relativních** kapacit

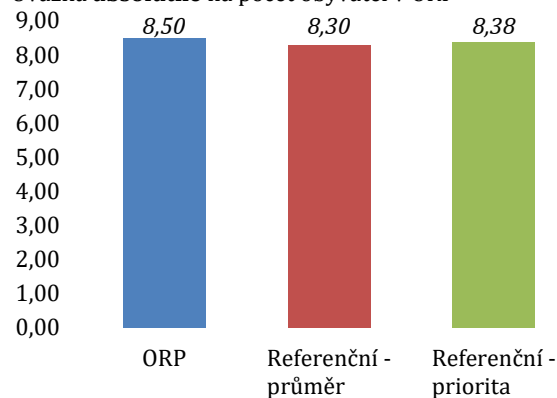
Úvazků na 10 tis. obyvatel*

Zdroj: Autor; * referenční hodnoty jsou za ty ORP, kde danou službu mají

Odhad potřebnosti v ORP

Úvazků **absolutně** na počet obyvatel v ORP

Zdroj: Autor;

Zhodnocení kapacit v ORP

Terénní programy se nachází pouze ve 20 % obdobných ORP. Kapacity v ORP odpovídají referenčním hodnotám u obdobných ORP.

Další služby zaměřené na děti a rodiny

Tato část se zaměřuje na porovnání počtů dětí v náhradní rodinné péči a dětí umístěných v ústavní péči. Protože máme k dispozici pouze údaje agregované za okresy, uvádíme přehled za okres Chrudim.

Jak počítáme referenční hodnoty?

Další služby zaměřené na děti a rodiny procházejí v současné době výraznou transformací. Dochází k proměně přístupu k poskytování těchto služeb, které jsou více založeny na potřebách a přáních dítěte. Výrazně se projevují trendy, které se týkají všech sociálních a dalších návazných služeb: zejména posílení prevence s cílem předcházení odebírání dětí z jejich rodinného prostředí a zachování jejich vztahových vazeb. Silný je také trend deinstitucionalizace, kdy je ústavní (institucionální) péče nahrazována péčí v náhradním rodinném prostředí. V celkovém přístupu pak důležitou roli hraje přechod k holistickému systému založenému na spolupráci široce definované sítě preventivních a podpůrných služeb, které výrazně přesahují oborové hranice – sociální služby a OSPOD tak úzce spolupracují se školskými a zdravotnickými zařízeními, ale také s dalšími aktéry, jako jsou rodinná centra a podobně.

Tyto trendy probíhají nerovnoměrně a postupně a mezi kraji jsou výrazné rozdíly. V rámci analýz (viz příloha) jsme identifikovali kraje, ve kterých k naplňování těchto trendů dochází v míře větší než v ostatních. I v těchto případech je ale nutné předpokládat, že proces transformace není ukončen a následující referenční hodnoty je nutné vnímat v tomto kontextu. Následující hodnoty jsou odvozeny z hodnot krajů, ve kterých dochází k poklesu počtů dětí umístěvaných do ústavní výchovy. Jedná se přitom o kraje, pro které jsou charakteristické socioekonomické problémy a ve kterých byly výchozí i celkové hodnoty relativně vysoké (Moravskoslezský, Karlovarský), ale také kraje s příznivou socioekonomickou situací, které dosáhly zlepšení z relativně příznivých hodnot (Hlavní město Praha, Středočeský kraj). Dalšími kraji, které odpovídají naplňování trendů jsou kraje Vysočina a Zlínský kraj.

Při aplikaci hodnot pro stanovení referenční potřeby je třeba zohlednit aktuální situaci jednotlivých krajů a nalézt kraje s podobnými parametry z hlediska potřeby těchto kapacit.

Zejména v případě diagnostických a výchovných ústavů je pak třeba zohlednit, že se jedná o zařízení, která jsou často poskytována pro území více krajů a v menších krajích často nejsou přítomna.

Situace v okrese Chrudim

Referenční hodnoty vychází z krajů, kde se daří transformace, deinstitucionalizace a prevence ve smyslu podpoření vlastní rodiny. Jedná se o průměr za pět krajů, kde dochází k naplňování těchto trendů více než v ostatních krajích. Nejedná se tak o průměr za celou ČR. Referenční hodnoty ukazují pozitivní příklad, jak to v některých krajích lze realizovat.

Počet dětí v náhradní rodinné péči celkem je nižší než referenční hodnoty. Bohužel **vyšší je počet dětí s nařízenou ústavní výchovou, oproti referenčním hodnotám přibližně o 15 dětí.**

Tabulka 18: Děti v náhradní rodinné péči a v ústavní výchově, okres Chrudim

Absolutní hodnoty a přepočtené referenční hodnoty na velikost okresu Chrudim

	Okres Chrudim, 2020/21	Referenční hodnoty
Nově evidovaných případů OM	484	-
Klientů kurátora pro děti a mládež	147	-
Děti v náhradní rodinné péči celkem	110	140
Děti v náhradní rodinné péči zprostředkované	24	37
Počet osob vykonávajících náhradní rodinnou péči (zprostředkovanou)	26	30
Děti s nařízenou ÚV v zařízeních určených pro ÚV	45	30
Děti umístěných v ZDVOP	4	3